

**ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ КІСТКОВИХ МОРФОЛОГІЧНИХ БІЛКІВ ДЛЯ ЗАМІЩЕННЯ
ДЕФЕКТІВ ЩЕЛЕПНИХ КІСТОК
PROSPECTS FOR THE USE OF BONE MORPHOLOGICAL PROTEINS FOR THE REPLACEMENT
OF JAW BONE DEFECTS**

Подорожній Іван Володимирович, Кириленко Антон Олександрович
Podorozhnyi I., Kyrylenko A.

Науковий керівник: доц. Панькевич А. І., доц. Колісник І. А.
Scientific adviser: assoc. prof. Pankevych A., assoc. prof. Kolisnyk I.
Полтавський державний медичний університет
Кафедра пропедевтики хірургічної стоматології
м.Полтава, Україна

Актуальність: реабілітація пацієнтів із дефектами щелепних кісток, що виникають у результаті втрати зубів, запальних процесів чи травми залишається непростю задачею, яка вирішується застосуванням різноманітних технологій та кістковозамісних матеріалів. Використання аутокістки, алогенних, ксеногенних і алопластичних кісткових замінників демонструють різноманітні кінцеві результати, що пов'язано із багатьма факторами, однак провідними залишаються остеоіндуктивний та остеогенний потенціали цих матеріалів. Не меншу роль відіграють репаративні можливості організму, які знижуються із віком, а отже не сприяють формуванню якісного регенерату. У зв'язку з цим відбувається постійний науковий пошук способів та матеріалів які дозволили б сформувати якісну кісткову тканину.

Мета роботи: аналіз літературних даних, щодо використання кісткових морфогенетичних білків (BMPs; bone morphogenetic proteins), що здатні впливати на формування кістки та хряща.

Матеріали та методи: літературні джерела, інтернет ресурси.

Результати: доведено, що BMPs – одна із груп морфогенетичних сигнальних білків, що організують побудову тканин у тілі. Спочатку було відкрито сім таких білків. З них шість (BMP2-BMP7) відноситься до суперродини трансформуючого ростового фактора-бета. З часом відкрили ще 13 видів білків BMP. Таким чином зараз відомо двадцять видів BMP.

Літературні дані свідчать, що використання BMP здійснює потужний вплив на диференціювання стовбурових клітин у кістку, хондробласти та сухожилля, що забезпечує новий варіант лікування захворювань у ортопедії та стоматології. Авторами показано, що нанесення BMP на місце захворювання потребує носія для досягнення повільного та безперервного вивільнення BMP, таким чином досягаючи постійної та ефективної стимуляції загоєння кістки. Важливо наголосити, що у якості каркасу для насичення BMP достатньо колагенової губки, L-PRF, або іншого носія який за своєю структурою та складом може не мати ознак кісткової тканини. Однак це стосується випадків, коли за мету поставлено відновлення кісткової тканини при переломах, що не зростаються.

Вибір носія BMP є важливим для ступеня відновлення кістки. Композиції матеріалів здатні поєднувати в собі переваги кожного з них, надаючи імплантатам кращу біосумісність, пластичність форми, антимікробні властивості та здатність до остеогенезу.

Висновки: у літературі представлено достатньо даних про біологічні функції BMP та їх застосування в галузі ортопедії і стоматології, а подальша розробка та модифікація імплантатів-носіїв сприятимуть покращенню клінічного застосування BMP.

Ключові слова: BMPs; bone morphogenetic proteins, кістковий дефект, репарація кістки.

**КОРЕЛЯЦІЙНІ СПІВВІДНОШЕННЯ ПАТОЛОГІЧНИХ ВИДІВ ПРИКУСУ У ПАЦІЄНТІВ З
ДИСФУНКЦІЄЮ СНЩС ЗА ДАНИМИ АНАЛІЗУ КОНТРОЛЬНИХ МОДЕЛЕЙ
CORRELATION RATIOS OF PATHOLOGICAL TYPES OF BITE IN PATIENTS WITH TMJ
DYSFUNCTION ACCORDING TO THE ANALYSIS OF CONTROL MODELS**

Романченко Богдана Вікторівна, Зенченко Дарина Дмитрівна
Romanchenko B., Zenchenko D.

Науковий керівник: д.мед.н., проф. Новіков В. М.
Scientific adviser: prof. Novikov V., D.Med.Sc.
Полтавський державний медичний університет
Кафедра пропедевтики хірургічної стоматології
м.Полтава, Україна

Актуальність: дослідження полягає у тому, що все більша кількість пацієнтів звертається до лікарів-стоматологів зі скаргами на порушення функції скронево-нижньощелепного суглоба. У даному дослідженні розглядається питання про зв'язок цієї патології з співвідношенням верхніх і нижніх зубних рядів.

Мета роботи: підвищення ефективності діагностики, лікування та профілактики м'язово-суглобової дисфункції СНЩС у пацієнтів шляхом створення комплексної моделі захворювання на підставі впровадження мультидисциплінарного підходу в навчальний процес, ґрунтуючись на фундаментальних даних сучасної стоматології.

Задачі дослідження:

- визначити гендерний розподіл пацієнтів з дисфункцією скронево-нижньощелепних суглобів за даними архіва кафедри пропедевтики хірургічної стоматології;
- провести кореляційний аналіз співвідношень патологічних видів прикусу та їх розподіл за гендерними ознаками;
- визначити поширеність патологічних видів прикусу серед пацієнтів, що зверталися на кафедру пропедевтики хірургічної стоматології для консультації або лікування дисфункції скронево-нижньощелепного суглоба, відслідкувати наявність в них патологічного стирання;
- відпрацювати навички з медичної статистики на практиці.

Матеріали та методи: було опрацьовано 56 контрольо-діагностичних моделей щелеп пацієнтів з дисфункцією скронево-нижньощелепного суглоба (з них 47 – жінок, 9 – чоловіків), які надалі опрацьовано за методом рангу Спірмана.

Об'єктом дослідження є репрезентативний контингент хворих із проявами м'язово-суглобової дисфункції СНЩС різного ступеня тяжкості.

Предметом дослідження є взаємозв'язок нейро-м'язових порушень, морфологічних та функціональних змін, які відбуваються в зубощелепній системі відповідно до прояву дисфункційних змін СНЩС.

У науковій роботі використовували такі методи досліджень як аналіз контрольо-діагностичних моделей, методи кореляційного аналізу (метод рангу Спірмана).

Результати: серед жінок зустрічався глибокий вид прикусу (34%), перехресний (25%), прямий (15%), медіальний (11%), дистальний (2%), варіант норми (13%).

Серед чоловіків зустрічався перехресний (33,3%), прямий, мезіальний, відкритий, глибокий і дистальний (по 11,1%), варіант норми (11,1%).

Висновки: в результаті досліджень ми проаналізували частоту видів прикусів та патологічного стирання у пацієнтів, які зверталися на кафедру пропедевтики хірургічної стоматології для консультації або лікування дисфункції скронево-нижньощелепного суглоба, визначили їх зв'язок з дисфункцією СНЩС, провели статистичний аналіз даних. Одержані результати будемо використовувати у подальших наукових дослідженнях.

Ключові слова: дисфункція СНЩС, контрольо-діагностичні моделі, патологічний прикус, патологічне стирання.

ВИКОРИСТАННЯ 3D ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ СТВОРЕННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ МОДЕЛІ ТА АНАЛІЗУ АНОМАЛІЙ У РОЗТАШУВАННІ НИЖНІХ ТРЕТІХ МОЛЯРІВ THE USE OF THE 3D TECHNOLOGIES IN ORDER TO CREATE A MATHEMATICAL MODEL AND TO ANALYSE THE ANOMALIES OF THE LOWER THIRD MOLARS LOCATION

Скорикова Вероніка Романівна, Кузнецова Марія Олександрівна
Skorykova V., Kuznetsova M.

Науковий керівник: к.мед.н., доц. Локес К. П., Аветіков Г. Д.
Scientific adviser: assoc. prof. Lokes K. PhD, Avetikov H.

Полтавський державний медичний університет
Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії
м.Полтава, Україна

Актуальність: операція видалення нижніх третіх молярів, незважаючи на стрімкий розвиток стоматологічної науки, залишається складним оперативним втручанням, навіть для хірургів-стоматологів із значним досвідом роботи. Розуміння анатомічних особливостей, в тому числі просторового розташування нижніх третіх молярів, сприяють оптимізації планування оперативного втручання, що може мати суттєвий вплив на результати лікування таких пацієнтів. Розробка модифікованої стратегії діагностики та хірургічного лікування є актуальною проблемою сучасної хірургічної стоматології. Створення математичної моделі дає можливість проводити вказане оперативне втручання менш травматично, скоротити термін післяопераційного періоду та мінімізувати ризики виникнення ускладнень.

Мета роботи: розробити алгоритм планування операції видалення нижнього третього моляру, що може призвести до зменшення травматизації, скоротити час проведення операцій типових та атипичних видалень нижніх третіх молярів та мінімізувати постекстракційний період реабілітації.